

Nordijci za posredovanje med Finsko in SSSR

Sklep konference zunanjih ministrov v Kodanju — Način posredovanja še ni jasen — Sovjeti bi sprejeli posredovanje? — Norveška predlaga spor „Altmarke“ razsodišču

KODANJ, 26. februarja. Posebni dopisnik agencije Reuter javlja, da so Danska, Norveška in Švedska razpravljale o možnosti posredovanja v sovjetsko-finski vojni. Včerajšnji komunikacije naglašajo »globoko željo« nordijskih narodov za mirno rešitev spora med Sovjetsko Rusijo in Finsko, ki naj zagotovi slednji njeno samostojnost. Ni še znano, kakšno bo to posredovanje, vsekakor ne bo nujeno direktno od nordijskih sil. Lahko bi ga n. pr. prevzela Nemčija. Upanje o »pravičnem in trajnem miru« med Nemčijo in zavezniki se ne smatra kot zagotovilo poizkusa posredovanja v vojni. Države so si soglasne v tem, da naj bi se omogočilo neposredno konzultiranje, čim bi se nudila ugodna prilika za to. Po medsebojnem sporazumu bo sila, ki je neposredno prizadeta, podprta pri vsakem koraku od ostalih dveh držav v zvezi s posredovanjem pri vojujočih se strankah. Danska in Švedska bi tako nudili pomoč Norveški v aferi »Altmarke« pri Angliji kakor Nemčiji. Na konferenci je bilo govora tudi o pravičnem tolmačenju nevtralnih ladij, ker so bile mnoge teh brezobzirno bombardirane.

SOVJETI BI SPREJELI POSREDOVANJE?

PARIZ, 26. febr. Havas. Neki uradnik zunanjega ministrstva je izjavil, da se Nemčija in Sovjetska zveza bojita, da se finska vojna ne podaljša v nedogled. Bojita se predvsem zaradi tega, ker je nevarnost, da bi zavezniki začeli z blokado sovjetske obale pri Murmansku ter s tem odrezali to važno sovjetsko severnomorsko pristanišče. Videti je, da se Berlinu in Moskvi zelo mudi zaključiti finsko vojno, ker ovira izvršitev sovjetsko-nemškega trgovinskega dogovora. Moskva pa ima še vojaške težave ter nevarnosti, da se konflikti pojavijo tudi na drugih sovjetskih mejah. Zelo verjetno je, da so sovjeti pripravljeni skleniti mir pod pogojem, da rešijo čast. Mir bi sklenili tudi pod pogojem statusa quo, vendar z raz-

ličnimi teritorialnimi koncesijami. Dejstvo je, da je ponovno govora o nemškem posredovanju med Finsko in Sovjetsko zvezo.

GUNTHERJEVA IZJAVA

KODANJ, 26. febr. Reuter. Pred odhodom v Stockholm je švedski zunanji minister Gunther dejal: »Bojim se, da bodo značaj konference precenjevali, čeprav je jasno, da smo razpravljali o vprašanjih, ki so življenjskega pomena za naše tri države. Gospodarskih vprašanj ni mogoče ločiti od političnih. V vseh zadevah pa bodo enako presojali odnose do Velike Britanije kakor Nemčije.

MNENJE VATIKANA

VATIKAN, 26. febr. Havas. »Osservatore Romano« piše v zvezi s konferenco zunanjih ministrov Švedske, Norveške in

Danske v Kodanju, da skandinavske države, ki niso stopile na stran Finske v njeno obrambo, prav dobro vedo, da njihova usoda ni odvisna samo od njih, ampak da o njihovi neodvisnosti odločajo tretji. Te države menijo, da bi neposredna pomoč Finski bila manj umestna, kakor odpor vsake posebej na njihovih utrdbenih črtah, ako bi bile napadene. V tem oziru je kodanski sestanek zgodovinskega pomena, in to tudi v primeru, ako ni nobenega posebnega sklepa, kajti vprašanje njihove nevtralnosti je sedaj na kocki.

ŠVEDI ODOBRAVAJO STALIŠČE VLADE

STOCKHOLM, 26. febr. Havas. V švedskih političnih krogih posvečajo posebno pozornost sledečim odstavkom iz govora švedskega ministrskega predsednika. Najprej: Nevtralnost stališče Švedske izraža voljo po ohranitvi svobode in neodvisnosti naroda, a tudi odločenost braniti to v primeru potrebe z orožjem. Drugič: Legitimnost tega stališča ni bila nikoli v dvomu in tudi tisk ni imel nikoli vpliva na stališče Švedske. Tretjič: Kar se tiče Finske odobrava večina naroda stališče vlade.

HANSSONOVA TELESNA GARDA

STOCKHOLM, 26. febr. DNB. Listi poročajo, da je določenih več oseb, ki bodo tvorile telesno gardo ministrskega predsednika Hanssona. Predsednik vlade je

v zadnjem času prejel več grozljivih pisem, pred njegovim stanovanjem stalo stražita dva policista.

STOCKHOLM, 26. febr. Havas. Sinoči je bila važna seja ministrskega sveta.

AFERA »ALTMARKE« V ARBITRAŽO

OSLO, 26. febr. Reuter. Norveška je obvestila Veliko Britanijo, da bo predložila zahtevo po arbitraži v sporu »Altmarke«, če bo Velika Britanija vztrajala pri svojem stališču.

LONDON, 26. febr. Havas. V zvezi z možnostjo, da norveška vlada postavi spor zaradi »Altmarke« pred arbitražno komisijo, piše diplomatski uradnik »Press Association«, da bi bilo treba stvar skrbno preučiti in najti predhodno zadovoljivo rešitev med obema vladama.

KOHTOVA IZJAVA

KODANJ, 26. febr. Norveški zunanji minister Koht je dal agenciji Reuter intervju v zvezi z afero »Altmarke« in dejal: »Res mi je žal, da je tradicija prijateljstva med Veliko Britanijo in Norveško zaradi tega incidenta zrahljana.« Glede Chamberlainovega govora je minister dejal, da ga je »čital z velikim zanimanjem, toda zdaj ne morem dati nobenega komentaria. Prepričan sem, da bo svet na Angleškem skrbno preučil vse izjave, ki so bile dane v zvezi s to afero in prišel do zaključka, da je Norveška storila vse, kar je bilo v njeni moči za korektni postopek.

Srditi boji za obrambo ali osvojitve Viipurija

Sovjetske čete napadajo brez prestanka finske položaje — Finci se še lahko drže nekaj tednov, a potrebujejo nujno tuje pomoči

HELSINKI, 26. febr. Reuter. Finsko vojno poročilo od včeraj pravi, da so bili na Mannerheimovi črti vsi lokalni sovjetski napadi odbiti. Razbitih je bilo 19 sovjetskih tankov ter veliko število pehotnega orožja, ki je bilo zajeto od padlih sovjetskih vojakov. Posebno se je izkazala finska artilerija. Sovjeti so poslali v boj pri Punnosjerviju nov oddelek, ki pa je bil po krvavi bitki odbit. V bojih nad arktičnim krogom je prišlo v bližini Petsama do napada finske patrulle, ki je štela samo 10 mož, na sovjetsko smučarsko četo 180 mož. Finski patrulji so prišle na pomoč še druge smučarske patrulle ter v gverilski bitki uničile sovjetsko četo. Sovjetsko letalstvo je bombardiralo več krajev na severu, vendar ni bilo velike škode.

SOVJETSKI NAPAD NE POPUŠČA

STOCKHOLM, 26. febr. Havas. Po poročilih s Finske se blijejo v južnih predmestjih trdnjave Kojvisto srđiti boji med sovjetskimi in finskimi četami. Prav tako besne boji tudi južno od Viipurija. Fincem se je doslej po srečilo vzdržati vse napade in obvarovati Viipuri pred sovjetsko zasedbo. Sicer pa so Finci sklenili, da v nobenem primeru ne izroče tega mesta in ga bodo rajš prej popolnoma požgali. Sovjetske čete dobivajo stalno pomoč in njihov napad ne popušča. Na drugih frontnih odsekih ni nobenih emembe vrednih dogodkov.

BOMBARDIRANJE VIIPURIJA

HELSINKI, 26. febr. Reuter. Sovjetske čete so ponoči podvojile napore, da bi zavzele Viipuri, glavno mesto v Mannerheimovi utrjeni črti. V boj so vrgli nove čete in tanke. Posebno hudi so spopadi med Mulašärvijem in Finskim zalivom. Sovjetska artilerija neprestano bombardira Viipuri, ki je popolnoma izprazen.

ANGLEŠKA SODBA O POLOŽAJU

LONDON, 26. febr. Reuter. »Times« objavljajo razpravo o položaju Fincev in pravijo, da dosedanjih sovjetskih uspehov na Karelski ožini ni mogoče ne podcenjevati ne precenjevati. Finci se bodo lahko upirali še nekaj tednov, morda dva meseca, toda medtem jim bo treba poslati izdatno pomoč, ako jih zavezniki nočejo prepustiti neizbežni usodi.

ŠVEDSKI KOVINARJI

STOCKHOLM, 26. febr. STB. Tri sto

švedskih kovinarjev je odšlo na Finsko, da pomaga v finskih tovarnah orožja.

FINSKI BEGUNCI NA ŠVEDSKEM

STOCKHOLM, 26. febr. Reuter. Petdeset švedskih mest je sklenilo sprejeti begunce iz posameznih finskih mest. V Stockholm bodo prišli civilisti iz Helsinkov.

WEREKER V HELSINKIH

STOCKHOLM, 26. febr. Havas. Po vesteh iz Helsinkov je tja dospel novi angleški poslanik Gordon Wreker.

Sumner Welles pri Mussoliniju

RIM, 26. februarja. Stefani. Na krovu parnika »Rex« je prispel včeraj v Neapelj Rooseveltov odposlanec Sumner Welles, katerega naloga je ugotoviti, ali obstaja kaka možnost za ameriško mirovno posredovanje v Evropi. Z njim je prispel tudi Rooseveltov odposlanec za Vatikan

Taylor. Oba Američana sta ostala do večera v Neaplju, nakar sta odpotovala v Rim, kamor sta prispela tekom noči. Danes dopoldne se je sešel Sumner Welles najprej z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem, nakar bo razpravljajal še z zunanjim ministrom gro-

Dokaz o sovjetskem bombardiranju Pajale

HELSINKI, 26. februarja. Reuter. Finci pravijo, da so v soboto zajeli dva sovjetska letalca, ki sta se udeležila v sredo napada na švedsko mesto Pajala. Oba letalca pravita, da sta mislila, da obstreliščeta Rovaniemi, ki pa leži 100 km južno od Pajale. Rovaniemi je glavno taborišče srednje finske vojske. Ker je Moskva demantirala, da bi sovjetski

letalci napadli Pajalo, ki leži nekaj kilometrov od finske meje na švedskem ozemlju, je izjavil švedski zunanji minister Christian Gunther, da je švedska vojska našla v Pajali sovjetske letalske bombe, ki niso eksplodirale. Gunther je izjavil, da je pošvedski preiskavi nastalo obstreljevanje Pajale le po naključju in ne po načrtu.

Prvi kanadski letalci v Angliji

LONDON, 26. februarja. Prva eskadrila kanadskega letalstva je prispela v Anglijo. Več sto kanadskih letalcev se je izkrcalo v nekem angleškem pristanišču tako tajno, da prebivalci pristanišča sploh

niso vedeli, da je prišel tako velik transport zaveznških čet v Anglijo. S posebnim vlakom so kanadske letalce prepejali v južno Anglijo, kjer imajo zbirališče.

fom Cianom. Najbrže bo sprejet tudi v avdienco pri kralju. Dalje se snide z angleškim, francoskim in nemškim veleposlanikom, s katerimi se bo pogovoril glede

de obiskov v Londonu, Parizu in Berlinu. V Berlinu bo odpotoval jutri zvečer ali po jutrišnjem in bo ostal tam dva dni. Iz Berlina bo potoval v London, a od tam v Pariz. Z ozirom na Hitlerjev govor v soboto zvečer v Monakovem pa prevladuje po vsem svetu prepričanje, da ne obstaja prav nobeno upanje na kak uspeh mirovnega posredovanja.

Živilske karte tudi v Franciji

PARIZ, 26. febr. Reuter. Francoska vlada je izготovila načrt za uvedbo vojnega gospodarstva po zgledu Anglije in Nemčije. Verjetno bodo vpeljane živilske karte za meso, sladkor, kruh in še nekaj drugih važnih jedil.

»ALTMARKE« POPRAVLJENA

OSLO, 26. febr. NTB. Nemški specialiti, ki so preleteli iz Nemčije, so popravili »Altmarke«, ki je splula brez pomoči drugih ladij. Ne ve se še, kdaj bo »Altmarke« odplula.

HAUGESUND, Norveška, 26. febr. NTB. Včeraj so letala nad »Altmarkom« pol ure angleška letala ter očitno iskala nemške vojne ladje, če so v bližini.

Maribor, 26. februarja.

Dne 31. decembra lani izvršeno ljudsko štetje v Italiji je pokazalo, da ima naša južnozahodna sosedja 44.530.000 prebivalcev (brez kolonij) in stoji tako po številu duš že na tretjem mestu med evropskimi silami, takoj za Sovjetsko zvezo in Nemčijo. Prirastek od fašističnega pohoda na Rim pred 18. leti do tega štetja znaša skoraj 6 milijonov duš. Ker meri Italija 312.530 kvadratnih kilometrov, živi že na vsakem skoraj 142,5 ljudi. Ta gostota zaostaja še vedno za ono v nekaterih najgostejše obljudenih državah Evrope, za Belgijo, Holandijo, Anglijo itd., toda pri tem je treba upoštevati, da ima Italija zelo veliko nerodovitnega ali slabo rodovitnega sveta. Ako bi bila gostota prebivalstva Jugoslavije enaka gostoti Italije, bi morala šteti naša kraljevina 35.240.000 duš.

V preteklosti je spadala Italija med najbolj plodovite dežele Evrope. V 80. letih prejšnjega stoletja je znašalo število rojstev v Italiji še 38 na 1000 prebivalcev, tik pred svetovno vojno pa 31. Med svetovno vojno je do leta 1920, padlo na 23, do leta 1936. na 22,4, a od tedaj se je zvišalo zopet na 23,6. Pri tem pa seveda ne smemo pozabiti, da se je v zadnjih letih znižalo tudi število umrljivosti in je prirastek še znatnejši, kakor bi bil sicer. Po vsem tem moramo šteti Italijo med najbolj plodovite države v Evropi za slovanskimi in Romunijo, kjer je prirastek še dosti večji in znaša od 30 do 39 na 1000. Italijani so zato izražali, da bo imela Italija čez 50 let, ako se prirastek med tem ne zmanjša, okoli 60 milijonov prebivalcev, dočim jih bo v enakih okoliščinah imela Jugoslavija okoli 35 milijonov, torej že nad 140 na kvadratni kilometer.

Med tem pa, ko je prirastek v Jugoslaviji naraven in ne nasledek kakega namernega pospeševanja, je v Italiji drugače. Za višanje števila porodov skrbi tam država sama z vsemi sredstvi, ki so ji v ta namen na razpolago. Ta sredstva so: propaganda, porodne podpore materam z več otroki, odlikovanja in nagrade, popust davkov, odpis zapuščinskih davkov pri zapuščinah na več otrok, davek na samce itd. Brez teh ukrepov, katerim posveča režim izredno velike napore, bi bilo število porodov v Italiji že davno padlo pod 20 na 1000 prebivalcev. Kljub temu uspehi niso povsod enaki: uspeh ustvarja večinoma južna, poljedelska Italija, dočim severna, industrijska, zelo zaostaja in ima n. pr. Trst celo več primerov smrti kakor rojstev. Velika Mussolinijeva »demografična bitka« je torej neenakomerna, a uspeha ji ni mogoče odrekati.

Italijanski listi, ki so objavili prvi rezultate novega štetja, niso pozabili pripomniti, da je za stalni prirastek prebivalstva potrebno ustvarjati tudi nove eksistenčne pogoje. V desetletjih pred svetovno vojno italijanski prirastek za to ni bil v skrbeh. Italijanskim delavcem, in tudi pripadnikom nekaterih drugih poklicev, so bila odprta na stežaj vrata v Južno in Severno Ameriko, kjer jih je našlo na milijone novo domovino. Po svetovni vojni so se ta vrata tudi za Italijane zaprla. Mimo tega se je postavil fašizem na načelno stališče, da se italijanska kri ne sme izgubljati v tujem svetu. Sprejet je bil celo sklep, da se morajo postopoma vrniti v domovino še oni, ki so od prej raztreseni izven kraljevine.

Ker torej Italija noče, da bi se njeni sinovi izgubljali med tuji in prirastek celo še z vsemi sredstvi pospešuje, nastaja pereče vprašanje, kaj s temi vedno bolj se množecimi milijoni državljanov? Italijanski listi so ob objavi rezultatov štetja odgovorili tudi na to vprašanje, čeprav ne povsem jasno. Tako je napisal n. pr. Virginio Gayda v »Giornale d'Italia«, da je rešitev samo v ekspanziji. Italijanski narod si mora kot zdravo in živo ljudstvo izvajati svoj prostor na soncu z obnovitvijo stare rimljanske misije. Kje in kako, ni povedal.

Ko je Italija korakala v Abesinijo, je utemeljevala ta svoj korak pred vsem s potrebo po kolonialnem ozemlju, ki bo sposobna za kolonizacijo in ne bo samo posuša, kakor je Libija. Mussolini je tedaj dejal, da »noče biti zbiratelj puščavskega peska«. Sedaj je Abesinija italijanska kolonialna last in s svojimi 1 milijon in 100 tisoč kvadratnimi kilometri ter le 10 milijoni prebivalcev, kakor tudi po plodnosti tal in podnebnju dovolj velika,

Zavezniški in nemški vojni cilji

Govora Chamberlaina v Birminghamu in Hitlerja v Monakovem sta dokazala vso nespravičnost obeh nasprotujočih s stališč — Moskva na strani Nemčije

LONDON, 26. februarja. Reuter. V soboto je imel v Birminghamu ministrski predsednik Chamberlain govor, v katerem je opisal tudi zavezniške vojne cilje. Anglija je pred letom dni svarila, toda pomagalo ni nič: zasedbi ČSR je sledil napad na Poljsko in vojna je bila neizogibna. To osvajanje se je pa zdelo tako lahko, da je tudi nemški učencec polizkusil nekaj podobnega in z napadom na Finsko dokazal, da se glede brutalnosti nima ničesar naučiti od svojega učitelja. Dalje je govoril Chamberlain o nemški nameri popolnoma uničiti češki in poljski narod ter ustrahovati tudi tiste, ki niti niso v vojni. Zaradi tega je v igri ves sistem, ki so ga postopoma zgradile civilizirane države, da osvobode svet barbarizma srednjega veka in ustvarijo boljši red z osnovnimi načeli krščanstva. Samo z zavezniško zmago je mogoče vse to ohraniti. V boju za te cilje sta Anglija in Francija eno, kar daje najboljšo zagotovilo za zmago, a skupaj bosta ostali tudi po vojni. Pri obnovitvi Evrope in zagotovitvi novega reda pa bodo seveda lahko sodelovali in sodelovali vsi, ki so istih misli. Nemški vojni cilj je uničiti angleški narod in zagospodariti nad svetom. Cilj zavezniškov pa je boj proti nemški nadoblasti. Zaradi njega so šli v vojno. Toda zavezniški ne pripravljajo uničenje nobenega naroda, ampak nasprotno, žele, da bodo tudi mali narodi lahko poslej živeli v miru in varnosti. Nočejo nobene nadvlade in nobenega tujega ozemlja, hočejo le popraviti krivice, ki jih je Nemčija storila sedaj zaslužnjem narodom. »Borimo se za svobodo vesti, za svobodo religije, proti zatiranju in končno za uničenje militarizma in zmanjšanje oborožitve. Samo s tem lahko rešimo Evropo poloma in propada. Konkretno povedano: Obnovljena mora biti neodvisnost Čehoslovakov in Poljakov, dobiti moramo jamstva, da se bodo dana zagotovila izvršila. Sedanja nemška vlada takih zagotovil ne more dati.« Ob koncu je apeliral na nemški narod, da napravi korak, ki bo pokazal, da je opustil svoje dosedanje stališče. Prihodnji korak ni na zavezniških, ampak na Nemčiji. Dokler pa niso gotovi, da je svoboda

rešena, se bodo zavezniški bojevali z vso dušo in vso močjo.

MONAKOVO, 26. februarja. LRP. V soboto je imel ob 20letnici ustanovitve svoje stranke v Monakovem govor kancelar Adolf Hitler, ki je pomenil obenem tudi odgovor Chamberlainu. Uvodoma je govoril o početkih svoje stranke, nato je pa prešel na sedanji položaj. Dejal je, da si je Nemčija postavila zelo skromne cilje: imeti hoče svoj življenjski prostor, ki obsega vse, kar niso nikdar oplojevali s svojim duhom in kulturo Angleži, ampak Nemci, vso srednjo Evropo, ker je nemška zemlja. Od tu se Nemčija ne bo dala izpodrinuti. Zato ne dovolja v tem prostoru nobenega ogražanja in nobenih političnih kombinacij, ki bi bile protinemške. Drugeci zahteva svoje kolonije. Anglija in Francija pa tega nista hoteli, ampak sta pričeli vojno. Nemčija je zato storila vse, da je vojaško in gospodarsko dovolj močna, da se lahko postavi vsem v bran. Angleško upanje, da se bo obnovilo l. 1918, je zaman. Položaj Nemčije je sedaj drugačen zlasti tudi še zaradi tega, ker ima ob svojih strani kot prijatelja sovjetsko Rusijo. Ko se je Hitler odločil za to prijateljstvo, bo šel po tej poti do konca. Kako je nemška vojska pripravljena, je pokazala na Poljskem. V Nemčiji ni sedaj nobene pacifistične tope več. Zrasel je nov narod. Svoj govor pa je Hitler zaključil z besedami: »Mi moramo in bomo zmagali! Naš sovražnik še tako grozi in pritiska, naš se proti nam zaradi tujih ves svet in zveže maveri s hudčcem, mi bomo kljub temu zmagali.«

MOSKVA, 26. febr. DNB. Govor vodje Nemčije je naletel v tukajšnjih krogih na veliko zanimanje. Sodijo, da se vojni položaj za Nemčijo zdaj koristneje razvija kakor med svetovno vojno. Izjave Hitlerja o odnoših Nemčije do sovetov so naravno naletele na velik interes. Agencija Tass je prinesla obširen izveček iz govora v ponatisu, kjer naglašajo posebno mesta o angleškem svetovnem gospodarstvu ter pravica nemškega naroda po večjem življenjskem prostoru. Posebno pozornost so zbudile Hitlerjeve besede o gospodarski pripravljenosti Nemčije.

Angleški poleti nad Nemčijo

LONDON, 26. februarja. Reuter. Angleška letala so odbila šest nemških napadov ter se vsa srečno vrnila s poleta nad Helgolandom. V noči med petkom in soboto so angleška letala vnovič letela nad Prago in severozahodno Nemčijo. Letalsko ministertvo demantira nemške vesti, da bi bilo neko angleško letalo sestreljeno nad Helgolandom. Neko angleško patrolno letalo je opazilo včeraj na morju splav, na katerem je bilo šest ljudi, ki so mahali s srjajami. Petdeset minut pozneje jih je že rešil neki angleški parnik, ki je bil opozorjen po letalu.

Angleško-japonski sporazum

LONDON, 26. febr. Havas. »Sunday Times« pišejo, da je rešen na zadovoljujoč način spor, ki je nastal med Anglijo in Japonsko zaradi blokade Nemčije. Nekatera tehnična vprašanja se pa kljub temu še vedno preučujejo. Dokler ta vprašanja ne bodo rešena, bosta japonska parnika »Muropan Maru« in »Takuma Maru« počakala v Rotterdamu, odnosno v Genovi na končne sklepe.

HOLANDSKI PROTEST V BERLINU

HAAG, 26. febr. Nedcorr. Neko holandsko lovsko letalo je bilo trikrat zadeto od nemškega bombnika v bitki, ki se je razvila včeraj nad holandskim ozemljem. Nemški bombnik je ušel v Belgijo. Holandska vlada bo protestirala v Berlinu. Protiletalske baterije so streljale tudi na neko drugo nemško letalo.

REKRUTACIJE V ANGLIJI

LONDON, 26. febr. Reuter. Vlada pregleduje načrte za vpoklic mož med 27. in 35. letom. Registracija mož med 20. in 24. letom bo v marcu končana. Može 25 let bodo poklicani pod zastave v aprilu, 27. letniki pa v juniju.

da lahko sprejme še desetletja ves italijanski prirastek. Naseljevanje v Abesiniji se je tudi že pričelo, toda v dosti manjšem obsegu, kakor bi bilo pričakovati. V zadnjem času ne vidimo v italijanskem tisku nobenih posebnih načrtov za tako naseljevanje več. Ali naj to pomeni, da

Domači zabiski

Dr. Korošec bo šel z dr. Stojadinovićevo stranko?

Pretekli petek je bil v Beogradu sestanek dr. Stojadinovićeve skupine, na katerem je bilo sklenjeno, da se osnuje pod vodstvom dr. Milana Stojadinovića nova »Srbska radikalna stranka«. Stranka naj bi se razširila po vsej državi. Kakor nam poročajo iz Beograda, je dr. Stojadinović pridobil za vstop v njegovo stranko tudi že več nesrbskih političnih skupin. V Južni Srbiji si je zagotovil podporo Ferada bega Draga. V Beogradu je nadalje razširjena vest, da sta imela dr. Stojadinović in dr. Korošec pred kratkim več sestankov, da poravnata med seboj stare politične račune, pri čemer da je prišlo do popolnega sporazuma, tako da je računati z vstopom dr. Koroščeve stranke v novo Srbsko radikalno stranko. Vstop slovenskega dela JRZ v dr. Stojadinovićevo stranko je tem verjetnejši, ker je znano, da sta glavni odbor stare Narodno radikalne stranke in njen šef g. Aca Stanojević odklonila sprejem dr. Koroščeve stranke v staro radikalno stranko.

Minister Bottai v Zagrebu

Italijanski prosvetni minister Bottai in ugledni hrvatski politiki z dr. Mačkom in banom dr. Šubašičem na čelu so bili gostje italijanskega generalnega konzula v Zagrebu. Po čajanki je dr. Maček dejal ministru, da mu je zelo drago, ker ga je mogel pozdraviti v Zagrebu. Minister Bottai je odgovoril, da mu bo bivanje v Zagrebu ostalo neizbrisno v spominu. — Italijanski listi prinašajo v zvezi z bivanjem Bottaija v Jugoslaviji toplo pisane komentarje, kjer naglašajo, da bodo poslej prijateljski odnosi med obema državama v interesu miru še bolj poglobljeni.

Novi šef dr. Mačkovega kabineta

Za novega šefa kabineta dr. Mačka je imenovan dr. Ante Odlič, odvetnik iz Čakovca, bivši narodni poslanec, po rodu iz Bosne.

Dr. Laza Marković o položaju

Po politični konferenci v Sarajevu je pravosodni minister dr. Laza Marković novinarjem med drugim dejal, da »je največja zasluga sporazuma, da je prenehala stalna opozicija hrvatskega naroda proti Beogradu in državni politiki. Tako Srbi, kakor Hrvati in Slovenci govore v imenu Jugoslavije. V Beogradu, kjer imamo priliko videti vso državo pred seboj, gledamo z večjim optimizmom v bodočnost Jugoslavije. Zakon o tisku je bilo treba med vojnimi prilikami za nekaj časa odgoditi. Balkanska konferenca je prinesla mnogo jasnosti k obćim prilikam na Balkanu, čeprav stoji za enkrat Bolgarija še ob strani.« Glede zedinjevanja radikalov je minister pripomnil, da »ni mogoče reči, ki so radikale 10 let razdvajale, v kratkem času rešiti.«

Pol leta banovine Hrvatske

Banovina Hrvatska obstaja pol leta in »Hrvatski dnevnik« zaključuje svoj uvodnik z naslednjo ugotovitvijo: »Z osnovanjem banovine Hrvatske je nastopilo znatno olajšanje, toda ne še končno pomirjenje. Teritorialno je Hrvatska še okrnjena, nima svojega sabora ne finančne samostojnosti, kakor to predvideva sporazum. Banska oblast izdeluje preračun, ne ve pa še, kakšni bodo njeni prejemki. Treba je priznati, da je ona na čelu z banom pokazala ne samo mnogo skrbi za narodne potrebe, nego je pomagala povsod, kjer ji je to bilo mogoče.«

Nastop zemljoradniške levice

Pod vodstvom dr. Dragoljuba Jovanovića so se zbrali v nedeljo zemljoradniški hrvatski iz 25 okrožij in sklenili, da bodo kot leva stranka nastopali pri volitvah samostojno.

Nov župan pri Sv. Ani v S'ov. goricah

Z odlukom banske uprave je bil razrešen županskih poslov dosedanj župan občine Sv. Ana v Slov. gor. g. Kraner Jože, posestnik iz Bačkove. Za novega župana je bil imenovan g. Jože Spindler, bivši nar. poslanec, izvoljen na JRZ listi dr. Stojadinovića 11. dec. 1938.

SIKORSKI INSPICIRA POLJSKO VOJSKO

PARIZ, 26. febr. Havas. General Sikorski je včeraj pregledal poljsko vojsko v Franciji, ki se sestoji večinoma iz poljskih rudarjev in poljedelcev, ki so bili v Franciji, ter iz poljskih častnikov, ki se j'm je posrečilo pribežati v Francijo. Ameriški veleposlanik je prisostvoval darovanju ameriške ambulance poljski vojski.

OBDUKCIJA V RUŠAH

Ruše, 26. februarja. Danes zjutraj je v tovarni za dušik v Rušah nenadoma padel in obledel mrtev delavec Anton Potež iz Ruš. Ugotovljeno je, da je Potež sinoči v neki ruški gostilni popival ter med pretepom dobil poškodbe po glavi in notranje poškodbe. Državno tožilstvo je odredilo obdukcijo.

Mariborska napoved. Malo oblačno in toplejšje vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura +7,8, danes najnižja —6,8, opoldne 0.

Borza. Curih, 26. februarja. Devize: Beograd 10, Pariz 9.99%, London 17.43%, Newyork 446, Milan 22.52, Berlin 178.80, Praga 5.50, Sofija 3.30, Budimpešta 79%, Atene 3.55, Bukarešta 3.50.

ni Vzhodna Afrika glavni cilj ekspanzije prirastka prebivalstva Italije?

Bodi kakor koli, italijanska demografska politika nam znova potrjuje, da živimo v času, ko streme veliki narodi po tem, da postanejo še večji.

—r.

Novice

Pred načrtno regulacijo Drave

Z regulacijo Drave od Maribora do Ormoža se bo pridobilo 7.000 ha p'odne zemlje ter bo postala Drava v tem odseku plovna — Struga bo široka samo 126 metrov

Drava je ena izmed najmočnejših in najbolj divjih alpskih rek, ki stalno menjava korito. Z deročimi valovi izpodja da bregove ter odnaša polja, travnike in gozdove. Mnogi posestniki so morali svoje domove prestaviti od pobrežij, ker je Drava grozila, da jih poruši.

Dravsko korito zavzema preko Dravskega in Ptuijskega polja tja do Središča obsežen ter 1 km širok pas, ponekod pa celo do 3 km kot v Šturmovcih, Markovcih in Sv. Vidu niže Ptuja. V tem pasu menjava Drava ob vsaki večji poplavi svoje korito ter odnaša obdelane in davčno registrirane parcele, vrtove in hiše.

Z načrti reguliranja Drave so se že dolgo ukvarjali. Tako so se začela prva regulacijska dela že pred 70 leti. Vendar so se vsa ta dela omejevala le na borbo proti naravnemu podvajanju deroče reke. Vršila so se le na onih mestih, kjer je Drava povzročala največjo škodo na naseljih in rodnem polju. Tudi po vojni se je nadaljevalo z borbo proti razbeselelim vodnim elementom. Do sedaj je bilo naravnih več regulacijskih del za okoli 9 mili. din. Vse to delo pa se ni vršilo po enotnem načrtu, temveč se je omejevalo le na krajevne potrebe. Sprevideli pa so — že pred svetovno vojno — da je tak način dela zelo drag in da se z njim podvajanost Drave ne bo ukrotila. Zato so v zadnjem času izdelali ge-

neralni načrt za sistematično regulacijo Drave od Maribora do Ormoža. Po tem načrtu bi znašali regulacijski stroški okoli 100 milijonov dinarjev. S tako regulacijo bi se Dravi odkazalo stalno korito s širino 126 m. Naše narodno gospodarstvo bi s tem pridobilo nad 7000 ha plodne zemlje, kar je velikega pomena za pa-

sivno in prenaseljeno Slovenijo. Obenem bi postala Drava tod plovna. Pocenilo bi se pa tudi vzdrževanje mostov. Odvišno prebivalstvo in sezonski delavci iz Haloz, Slov. goric in Prekmurja bi našli delo in kruh doma. Po načrtih se name-rava že v letošnjem letu pričeti z regulacijskimi deli na nekaterih mestih. -c.

Ne sekajte po nepotrebnem gozdov!

Gozd je najtrdnješe naše bogastvo, pogostoma ga nazivamo zlata rezerva našega kmetijstva. Upravičeno moramo priznati, da je gozdarstvo najuspešnejša panoga našega kmetijstva. Vendar pa moramo ugotoviti, da je v tem oziru med našim kmetijskim ljudstvom premalo razumevanja, premalo še ceni vrednost in pomen gozdov za naše kmetijstvo. Nestetokrat se dogaja, in to prav posebno v zadnjem času, da mnogi kmetje sekajo svoje gozdove ne iz resne potrebe, ampak radi ugodne konjunktore in razmeroma priličnih cen, ne pomislijo pa na bodočnost, ki utegne prinesiti še večje gospodarske preizkušnje. Tudi cene lesu se bodo po vsej gotovosti še dvigale in se je bati, da bo ravno takrat zmanjkalo potrebnega lesa, ko bi bil kmet denarja najbolj potreben. Na drugi strani pa obstoji pogreška gozdarstva v tem, da se no poseku puščajo celi kompleks gozdnih zemlje prazne in se za posaevanje mla-

dega drevja teh praznih goličav nihče ne pobriga. Gospodar, ki je gozd posekal, si misli, da itak ne bo več doživel, da bi na isti zemlji še lahko kdaj posekal drugi gozd. V tem oziru se kaže skrajno malo čuta in skrbi sedanjih gospodarjev za svoje potomce; oni se pač mnogo razlikujejo od njih očetov in pradedov, ki so s svojimi gozdovi varčevali in marsikateremu potomcu privarčevali najtrdnješe jamstvo.

Potrebno bi bilo, da se našim gozdom posveti večja pozornost, da se opusti sedanj način trebljenja in zanemarjanja praznih goličav. Gozdom se naj posveti enaka skrb in nega, kot vsem ostalim kmetijskim panogam, gozdarstvo se naj pospešuje z večjo blagodejnostjo in ljubeznivostjo. Le na ta način bo mogoče dvigniti to panogo na ono višino, kot zahtevajo in bodo zahtevale v do-glednem času potrebe naših kmetij.

c Dve nesreči. 18 letni Borivoj Zemljčič, sin učitelja iz Celja je pri smučanju padel in si poškodoval koleno. — 45 letnemu rudarju Martinu Slokanu iz Dola pri Hrastniku je pri delu zmečkalo palec.

Ljubljana

a † Ivan Vrančič. Na izletu na Polževem je včeraj nenadoma preminul zadet od kapi podpredsednik kasacijskega sodišča g. Ivan Vrančič. Slovenija je izgubila z njim odličnega pravnika, ki je s svojim delom globoko posegel v organizacijo našega sodstva po svetovni vojni. Njegova nenadna smrt je sočutno odjeknila v slovenski javnosti, ki bo tudi posledj spoštljivo cenila delo pokojnika.

a Delovanje Društva stanovanjskih najemnikov je postalo v zadnjem času prav živahno. Število članov je močno naraslo, kajti stanovanjski najemniki se zavedajo, da imajo le v močni organizaciji oporo in pomoč. Na zadnji seji društva je bil ustanovljen pravni odbor, ki ga tvorijo juristi in praktiki, ki bodo obravnavali vsa stanovanjska vprašanja. Društvo sestavlja tudi svoj arhiv, ki bo vseboval razne liste, revije in strokovno literaturo. Poslovni lokali društva so v Wolfovi ul. št. 10.

a Združenje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana sklicuje občni zbor, ki bo v soboto, 9. marca v društveni predavalnici na Kongresnem trgu šte. 1/II (poslopje Kazine).

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

Drama:
Začetek ob 20. uri
Torek, 27.: Zaprtje. (Generalika.)
Sreda, 28.: „Strahopetec“. Premiera. Premierski abonma.

Opera:
Začetek ob 20. uri
Torek, 27.: „Rusalka“. Red A.
Sreda, 28.: „Lok“. Plesni večer Pie in Pina Mlakarja. Izven.

Celje

Požrtvovalno delo celjskih gasilcev

Včeraj je bila v Celju skupščina gasilcev celjske župe. Pred zborovanjem je celjski župan dr. Voršič izročil starejšini gasilske župe Konradu Golograncu čestitke in pohvalo za uspešno odlikovanje, red jugoslovanske krone V. stopnje. Starešina je nato otvoril skupščino ter poročal o delu župe. Bilo je 13 predavanj in 2 tečaja. Priporočal je več dela v gasilskih četah in manj raznih prireditvev. Spomnil se je tudi umrlih članov Josipa Turnška in Andreja Lešnika. Tajnik Bervar je poročal, da šteje župa 57 čet, od katerih jih je na občnem zboru zastopanih 56 z nad 100 delavci, o novo se snujočih četah ter podal zanimivo statistiko župnega dela v minulem letu.

Na področju celjske gasilske župe, ki ima svoj delokrog v srezih Celje in Kobilice, je bilo v minulem letu 58 požarov. Škoda, ki jo je povzročil požar na zavarovalnih poslojih, je znašala 1.752.000 din. na nezavarovalnih poslojih pa 127 tisoč din. Ako pri požarih ne bi sodelovali gasilci, bi škoda lahko narasla na 13.500.000 dinarjev. Med prebivalci gorečega poslopja je bil 1 smrtni slučaj. 7 ljudi pa je bilo teže in laže ranjenih. Pri požarih je zgorelo 6 goved in 26 kokoši. Pogorelo je 14 stanovanjskih hiš, 13 gospodarskih poslopij, 8 kozolcev, 2 skladišči, 2 sušilnici, 2 vinske hrama, 1 delavnica, 1 tovorni avto, 1 lesena koliba in 1 železniška cisterna. Bilo je 7 gozdnih in 1 sobni požar.

Blagajnik Dobovičnik je poročal, da je imela župa 8086 din dohodkov in 7844.50 din izdatkov. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za starešino Konrad Gologranc, za namestnika starešine Ivan Virant, za tajnika Adolf Bervar, za blagajnika Franc Dobovičnik. 4. avgusta namerava župa ob priliki 60letnice žalske gasilske čete napraviti zlet gasilske zajednice Slovenije v Žalcu. Tekom leta se bo ustanovila samostojna gasilska župa za konjski okraj. Ob koncu zborovanja je starešina odlikoval 11 gasilcev s srebrnim križem.

c Za 5.100 din študijskih podpor je razdelila Starešinska organizacija „Sloge“ v Celju 35 potrebnim celjskim akademikom in srednješolcem.

c Celjski šahovski klub ima občni zbor v sredo v klubskih prostorih kavarne „Evropa“.

ZBOROVANJE KOROŠKIH BORCEV

Včeraj je bil v Celju zbor krajevne organizacije Legije koroških borcev. Vodil ga je predsednik Janko Brišček. Zastopnika glavnega odbora iz Ljubljane sta bila Marušič in Leban.

Organizacija ima 825 članov. Predsednik je naglasil, da bi se naj koroškim borcem priznalo dobrovoljstvo. Iz blagajniškega poročila je bilo razvidno, da je dohodkov 25.331.95 din, izdatkov pa din 22.024.50. Delegat Marušič je opisal vztrajno delo glavnega odbora, ki je rodilo delne uspehe. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika znova Janko Brišček, za I. podpreds. Znova Wagner, za II. podpreds. Franjo Roš, za I. tajnika Anton Mulej, za II. tajnika Jaušovec, za I. blagajnika Viktor Kovačič, za II. blagajnika Bazilij Jeras. V Celju se bo ustanovila tudi misarna organizacija. Z zborovanja so bile odposlane tudi vdanošne brzojavke.

c Mestno gledališče. 6. marca bodo Mariborčani gostovali s Schillerjevo tragedijo „Kovarstvo in ljubezen“.

c Ljudsko vsenarjše. Drevi ob 20. predava univ. docent g. Fr. Zwitler iz Ljubljane o pomenu francoske revolucije.

c Pet zakonitih se gradi v območju celjske železniške postaje.

c Živinski sejem bo v soboto v Celju. Kramarskega sejma ne bo.

c Mizarški pomočniki v Celju so dosegli 10 odst. povišanje mezd.

Ptuj

p Obe reprizi „Benečanskih trojčkov“ sta bili dobro zasedeni.

p Posipajte hodnike! Po večerih začnejo ljudje kar „kapati“ po zaledenelih pločnikih. Hišni lastniki bi morali vsekakor skrbneje posipavati pločnike.

o O nekem posestvu v fari Ribnica na Pohorju, ki je bilo prodano na dražbi, čeprav je ista kmečka družina na njem gospodarila že 100 let, sta se razpisala v petek „Slovenec“ in „Slovenski dom“. V poročilu je precej netočnosti, tako tista o 100 letih, čeprav je bila družina samo 50 let na posestvu. Najbolj zanimivo pa je, da je šlo posestvo, ki je imelo okoli 200 tisoč din dolga, na dražbo zaradi terjatve trgovca z mešanim blagom g. Alojza Petruna. Za „Slovenca“ in „Slovenski dom“ bi bilo boljše, da ne kompromitirata svojega zvestega pristaša! Kar se tiče vrednosti posestva, ki ga ceni „Slovenec“ dopasnik na 300.000 din, se vsi Ribničani čudijo od kdaj imajo skoro popolnoma izsekani gozdovi na Pohorju tako vrednost. Res pa je, kar poroča „Slovenec“ dopisnik da je šlo posestvo na dražbo ne zaradi okoli 200.000 din dolga, marveč zaradi 4090 din. Vprav teh 4090 din pa so bili lastniki dolžni „Slovenecemu“ pristašu g. Petrunu. V razbremenitev g. Petruna pa lahko pove cela ribniška fara, da posestvo ni prišlo po nesreči lastnikov na dražbo.

o Slovenski rezervisti v Belem Manastiru pošiljajo preko „Večernika“ pozdrave svojim rojakom in znancom. So to Josip Lenarčič, Stefan Sambi, Bele Banfi, Rudolf Stibrič, Alojz Detiček, Alojz Tič, Franc Čuček, Alojz Samec, Leopold Herinski, Franc Sori, Pavel Sačević in Tone Zigolič.

o Invalidine in doklada za mesec februar 1940. Dravska finančna direkcija v Ljubljani invalidin in doklad po uredbi o vojnih invalidih in ostalih vojnih žrtvah še ni mogla izplačati, ker ministrstvo za socialno politiko in ljudsko zdravje še ni preskrbelo kredita. Invalidi naj torej ne vlagajo nobenih prošelj.

o Telefonska zveza Vuhred—Marenberg je bila pretekli teden odprta.

o Poldrugi mesec je ležal zmružen v svoji sobi 58 letni gluhomim mizarjski pomočnik Franc Trstenjak iz Lešnice pri Veliki Nedelji v Slovenskih goricah. Trstenjaka so ljudje zadnje videli okoli novega leta. Ker ga ni bilo iz hiše, so sosedje odgnili zastor ter ga zagledali ležečega na tleh. Pri sebi je imel 300 din. Niso pa našli pri njem ključa, čeprav je bilo stanovanje zaklenjeno.

o Na Ljudski univerzi v Murski Soboti je predaval univ. asistent dr. Svetozar Flešič o balkanskih problemih. Predavatelj se je dotaknil Rumunije, vprašanja rumunskega petroleja ter revizionističnih teženj, ki so danes naperjena proti njej. Svoja izvajanja je podkrepil z narodnostnimi in gospodarskimi podatki, ki v marsikaterem slučaju nasprotujejo državljanskim, revizionističnim zahtevam.

n 15 letno dekle je ugrabil v Bosanski Dubici mlad krojaški pomočnik. Mlada krasotica je že dalje časa odbijala vsiljivega oboževalca, ki jo je sedaj neznanokam odpeljal.

n Zelo močne potresne sunke je zazbeležil beograjski potresomer. Začetek hudega potresa je moral biti 490 km od Beograda.

n Zagrebška oderuha Dragomir Vasič in njegov pajdaš sta bila obsojena na 3 leta in dva meseca ter na tri leta in štiri mesece težke ječe. Vasič je dobil še 598 tisoč din denarne kazni, njegov pajdaš pa 108.000 din globe.

n Georges Duhamel, tudi pri nas znani francoski književnik, je imel v Zagrebu predavanje o francoščini in francoski slovni. Zanimivo predavanje so poslušali številni zagrebški odličniki.

n Pomladansko vreme v Dalmačiji. Po hudi zimi je nastopil v Primorju preobrat. Toplota se je dvignila na 11 do 15 stopinj nad ničlo ter je že kar spomladansko vreme.

n Smrtina železniška nesreča. Blizu Hrvatskega Leskovca je vlak zavozil v kmečke sani in jih zdrobil. Ena kmetica je mrtva, trije pa so teže ranjeni.

Vinogradnike že sedaj skrbi cena modre galice

Peronospora je trdovrtna glivična bolezen vinske trte, ki dela vinogradnikom hude vpreglave, zato se je po več desetletnih poizkusih obrambe uvedlo splošno 3—5kratno škropljenje vinske trte z 1 do 1½% raztopino modre galice in apna. Tudi hmeljarji uporabljajo modro galico, dasi se tu delno nadomešča tudi z drugimi preparati, je v vinarstvu najboljše preizkušeno in uspešno sredstvo galica, ki je včasih bila tudi najcenejša. Zato se je pri nas uporabljalo velike količine, ter je postavka za izdatke modre galice v računih vinogradnikov vedno bolj pereča.

Kako je pa pri nas s ceno modre galice? Vsaj za 50% je že vsa ta leta dražja, kot je to upravičeno z ozirom na proizvodne stroške in okoliščine izdelave. Saj imamo v naši državi v Boru bogate bakrene rudnike, ki proizvajajo rudo celo za izvoz, imamo pa tudi dve domači tvornici, tako da bi lahko bila cena galice celo nižja kot v sosednjih državah, pa ni. Zakaj? Zaradi kapitalističnega sistema v

našem narodnem gospodarstvu, po katerem so vsa važnejša in dobičkanosna podjetja v rokah tujih kapitalistov, ki nas izkoriščajo, to tem lažje, ker uživajo razne privilegije (zaščitno carino, ugodne koncesije itd.). Iz tega razloga se bo cena za blizajočo se prodajno sezono modre galice določila po tečaju londonske borze po stanju na dan, ko se bo izdala cena, t. j. v začetku meseca maja, dasi je modra galica v skladiščih tvornice po veliki večini že sedaj izgotovljena in čaka prodaje. Odpomoč bo mogoča le po načrtnem gospodarstvu, ki bo tak način izkoriščavanja izključevalo.

Zadnji dve leti se je cena modre galice nesorazmerno nizkim cenam vina, ki se trdovratno držijo nizine, podraževala že do nezmogljivosti, saj je bilo treba dati 2 litra vina za 1 kg galice. Letos, ko so se dvignile cene vsem potrebnim za približno 30%, se nam zna zgoditi, da bomo v zadnjem trenutku, ko bo treba galico kupiti, obveščeni, da je cena iste

kakih 10 din za kg ali kaj sličnega, če bo šlo v istem razmerju, kot pri drugem blagu, lahko pa več. Saj je znano, da je vojna industrija glede kovin, zlasti bakra nenasitna. Če se bo to zgodilo, je naše vinogradništvo pritisnjeno k tlom, zato je treba to pravočasno preprečiti. Kljub poviškom cer. je vino pač tisti predmet, ki ga prodaja kmet, cena tega skrajno nizka, povprečno 3.50 din za liter. Kako naj potem nabavi drago galico in zavaruje trto, če pa ta ne bo pošteno škropljena, ne bo izgubljena samo vinska letina do-tičnega leta, temveč tudi trta in z njo več let dela ter znaten kapital?

Pozivamo odločujoče činitelje, da temu problemu posvetijo že sedaj vso pažnjo, ter ukrenejo vse potrebno, da se cena modre galice ne bo zvišala, nasprotno, naj se primerno zniža na dejanski izdatek pri proizvodnji in da bo ob pravem času v zadostni količini na razpolago.

Jožko Tomazič.

Mar bor

Matija je včeraj prebil ledene okove

V soboto je bil sv. Matija, ki prinese navadno vremenski preokret in stre moč zime. Tako je bilo tudi letos. Včerajšnja nedelja je pokazala, da je Matija prebil ledene okove in prišel med nas oznanjat pomlad. Bilo je krasno pomladno vreme. Sonce je bilo že precej toplo in Mariborčani so včeraj pohiteli na razne izlete v

bližnjo mariborsko okolico. Motile so samo mlakuže in blato, ki je nastalo zaradi tajačega se snega in ledu. Ljudje so se gregli kakor martinčki in se veselili bližajoče se pomladi, kajti zime smo se kljub vsem njenim čarom že naveličali. Včeraj je bil po poročilu meteorološke postaje na Tezmem doslej najtopplejši dan,

Toploter je kazal 8 stopinj nad ničlo, kar se je tudi povsod poznalo. Mnogi so že odložili težke zimske suknje. Po ulicah je bila tudi pravcata revija otroških vozičkov, saj so mamice mogle včeraj prvič za dalje časa peljati svoje neboljence na zrak in sonce.

Parlament mariborskih lovcev

Včeraj dopoldne je bil pri »Orlu« dobro obiskani občni zbor Lovskega društva v Mariboru, ki ga je vodil dolgoletni in za razvoj lovstva zaslužni predsednik ravnatelj g. Bogdan Pogačnik. V otvoritvenem govoru je prikazal velik razmah lovstva na severni meji. Tudi društveni uspehi so bili pravilni, kar so pokazala poročila odbornikov. Po poročilih domačih funkcionarjev tajnika prof. Šaupca, blaginika g. Boltavzerja, gospodarja Vukmaniča, načelnika strelskega odseka g. Spragerja, propagandnega odseka in knjižničarja g. Gillyja ter načelnika pravnega odseka

ravnatelj g. dr. Kovačeca so poročali predsedniki lovskih odsekov, ki spadajo pod matično društvo v Mariboru. Za odsek v Vuhredu in Marchbergu je poročal g. inž. Pahernik, za mežiški odsek g. Veselko, za dravograjski g. Ornik, za odsek v Pesnici pa gospod Kranjc. Lovsko društvo v Mariboru šteje 931 članov in ima 272 lovskih čuvajev. Vse društvene prireditve so lepo uspele, zlasti pa so na višku vsakoletne tekme. Pri dopolnilnih volitvah sta bila izvoljena še šef primarij dr. Dernovšek in inž. Urbas.

Dr. Anton Medved — 15 let mrtev

26. februarja 1925. je po kratki bolezni umrl v Mariboru mons. dr. Anton Medved, profesor na klasični gimnaziji. Še živi generacija, ki ga ne bo pozabila. Preveč je bil markanten. Kot bistrega duhovnika so ga bili v mladosti poslali v Rim, da na viru poglobi bogoslovne in filozofske studije. Zaključil jih je z dvojnim doktoratom, kar je bil takrat pri nas edinstven primer. Svoje učenosti ni zapiral, ves narod je imel od nje korist. Poleg svojih predmetov je obvladal zlasti zgodovino, pri čemer ga je podpiral izreden spomin za imena in letnice. Kadar je (v Ljudski univerzi) predaval, je bil obisk vedno rekorden. Napisal je več tehničnih člankov in knjig, tako cerkveno zgodovino za višje gimnazije in o Slomski. Poklicno torišče mu je bila seveda šola. Učencem se ni bilo treba mnogo učiti, tem zvesteje pa so ga poslušali, ko jim je znal iz vseh strok tako zanimivo pripovedovati. Uvedel je tudi tradicijo, da je svoje osmošolce po Telovi procesiji z malo južino pogostil. Bolj znano pa je bilo njegovo javno delovanje. Ni ga bilo dobrodelnega in kulturnega društva, kjer bi ne bil zraven, povsod je dal,

zlasti pa podpiral dijake, kar se je pokazalo ob njegovem slovesu, ko so zaman iskali njegovo zapuščino.

Kljub politični diferenciranosti, ki ji je tudi štajerska duhovščina podlegala, čeprav v neprimerno manjši meri kakor tam »spodaj«, dr. Medved ni prekinil svojih zvez z naprednimi ljudmi, katera je poznal kot poštenjake; ni hotel biti samo duhovnik izvoljenecem, tudi »očitnih grešnikov« se ni ogibal. Blagoslavljaj je tam, kjer so nekateri odklanjali. Tako je bil ves čas kot odbornik Posojilnice tako rekoč še zadnji člen skupnega slovenskega delovanja na gospodarskem polju. Bil je vnet Ciril-Metodari in skozi 30 let agiten tajnik Dijaške kuhinje. Kot sijajen govornik je s svojim gromovitim glasom užgal ljudske množice. Ni čudno, da je ob teh lastnostih postal in ostal najpopularnejši duhovnik Slovenskega štajerja. Prelepo je simboliziral na nagrobnem spomeniku kot sejalca: Kamor je prišel, povsod so mu bila srca pripravljena kakor mehko zorane njive, željne, da sprejmejo vase plemenita semena njegovega blagega srca.

Ado.

Bencin na nakaznice

V zvezi z izdano uredbo o regulaciji prometa z motornimi vozili je odbor za določevanje količine bencinske mešanice sprejel tudi naslednje določbe:

Od 1. marca 1940 pa do nadaljnjega se izdaja na vsak kupon bencinska mešanica in sicer:

1. Na nakaznice z enim vodoravnim rdečim trakom, na kupon, ki je označen s črko A 301, na kupon s črko B 401, na kupon s črko C 501 in na kupon s črko D po 601.

2. Na nakaznice z dvema vodoravnima rdečima črtama za kupon s črko A po 101, za kupon s črko B po 151, za kupon s črko C po 201, in za kupon s črko D po 251.

3. Na nakaznice s tremi navpičnimi rdečimi črtami za kupon s črko A po 51, za kupon B po 101, za kupon C po 151

in za kupon D po 201.

4. Na nakaznice z eno zeleno vodoravno črto za kupon s črko A po 301, za kupon B po 501, za kupon C po 601, za kupon D po 801.

5. Za nakaznice z dvema vodoravnima zelenima črtama za kupon A po 151, za kupon B 251, za kupon C 351 in za kupon D 451.

6. Na karte z eno črno vodoravno črto za kupon s črko A po 21, za kupon s črko B po 41.

7. Na nakaznice z dvema vodoravnima črnima črtama za kupon s črko A po 11, za kupon s črko B po 21.

8. Na nakaznice, ki imajo natisnjeno rdečo »Avtobuse«, za kupon s črko A po 351, za kupon s črko B po 601, za kupon s črko C po 951 in za kupon s črko D po 1201.

ZBOROVANJE GASILSKE ŽUPE MARIBOR DESNI BREG

Včeraj dopoldne je bil v Gasilskem domu na Koroški cesti občni zbor delegatov gasilske župe Maribor desni breg, ki ga je vodil starešina upokojeni šolski upravitelj g. Klemenčič. Njegovemu izčrpnemu poročilu so sledila poročila tajnika g. Milana Klemenčiča, blaginika g. Pšeničnika in g. Krajača za nadzorni odbor. Vsa poročila so pokazala udnost naših gasilcev, njihovo sposobnost in požrtvovalnost. Lani so obvarovali za nad štiri milijone din ljudskega premoženja pred ognjem. V upravo so bili izvoljeni starešina Klemenčič, podstarešina Pšeničnik A., tajnik Klemenčič M., blaginik Krajnc M. in odborniki Kaloh, Pohraški, Medved ter Kac.

m Ljudska univerza. Drevi ob 20. bo predaval g. Pirmal Viktor, prosvetni referent iz Ljubljane, o Finski, deželi tisočih jezer. Predavanje bodo pojasnjevala številne skioptične slike.

m Dvoednevni tečaj za sajenje, oskrbo, gnojenje in preceppljanje sadnega drevja bo 4. in 5. marca na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Za hrano in prenočišča skrbe udeleženci sami.

m Mizarski pomočniki imajo skrajšan delovni čas. Pred dnevi so bili mariborski mizarski pomočniki obveščeni, da bodo delali eno uro manj, kakor pa doslej.

m Spet o točnosti gledaliških obiskovalcev. Pri sinočnji predstavi »Cigana barona« so mnogi obiskovalci motili pričetek opere s kasnim prihajanjem. Sedeži so ropotali, slišalo se je govorjenje in šepetanje, tako da je bilo ostalim obiskovalcem zelo mučno. Treba je več točnosti. Predstave v gledališču se prično točno, zato naj bodo točni tudi obiskovalci.

m Zopet nekaj beguncev. Naše obmejne oblasti so prijele več oseb, večinoma iz hrvatskih krajev, ki so hoteli pobegniti preko meje v Nemčijo. Begunci so sicer imeli veljavne potne liste, vendar brez nemškega vizuma, ki ga je zelo težko dobiti.

m Nove avtobuse izdeluje mariborska tvrdka Pergler. Karoserije bodo zelo moderne in praktične. Novi avtobusi bodo vozili na progi št. 1. Vsak voz bo imel prostora za 50 oseb. Ista tvrdka izdeluje karoserije tudi za beograjske avtobuse.

m Teletina se je podražila. Nekateri mesarji so te dni podražili teletino kar za 2 do 3 din pri kg.

m Mesarski rekord. Te dni je mesar Blaž Hojski v gostilni Birtič pri klavnici pojedel v pol ure za stavo šest kranjskih klobas in dve zemlji ter spil pol litra vina. Hojski pravi, da bo v kratkem potolkel ta svoj rekord z desetimi klobasami.

m Obe roki sta zmrznili 44letnemu progovnemu delavcu Jožefu Ockerlu iz Jarenine. Poškodovanec se je zatekel v bolnišnico.

m Žrtve poledice. Na dvorišču je padla ter si zlomila roko žena trgovskega polnika Krista Derga iz Rač. — Na Pobreški cesti je padla ter si nevarno poškodovala križ delavka Angela Stamparjeva. — Na cesti je padla ter si zlomila nogo delavka Vlada Vodenikova iz Maribora.

m Zakaj se ne očistijo kanali? Prebivalstvo Magdalenskega predmestja prosi merodajne činitele, da očisti dotok h kanalom. Sedaj stoji voda povsod in pešec se nima nikamor izogniti. Po cesti ne sme kjer vozijo avtomobili, a po pešpoti ne more, da bi ne gazili vode. Nekaj je treba urediti!

m Dunajski pomladni velesojem bo v smislu dunajske kulture okusa imel svojo posebno noto. — DUNAJSKA MODA bo zato na prihodnjem Dunajskem pomladnem velesojem nudila na prodaj svoje kolekcije v posebno velikem obsegu.

Mariborsko gledališče

Ponedeljek, 26. febr.: Zaprt.

Torek, 27. febr., ob 20.: »Kovarstvo in ljubezen«. Red C.

Sreda, 28. febr.: Zaprt.

Četrtek, 29. febr., ob 20.: »Via Mala«.

Zadnjič. Globoko, znižane cene.

Š. K. »Vidmar« — »Železničar« 4:4

VČERAJSNJA NAPETA ŠAHOVSKA BORBA MED DVEMA MLADIMA KLUBOMA JE KONČALA NEODLOČENO

Včerajšnjo nedeljo so se nadaljevala šahovska tekmovanja za klubsko prvenstvo Slovenije. V Mariboru sta se v tem kolu srečala šahovska klub UJNZB »Vidmar« in šahovska sekcija SK Železničarja. Kakor je imel SKV prejšnjo nedeljo lažjo stališče v borbi proti MSK, tako je bilo v srečanju z Železničarji pričakovati, da se bo med obema razvila silno napeta bitka. Oba kluba sta mlada, agilna, imata polet in ambicijo. Ti elementi vedno prinesejo dramatične borbe, čijih izida ni mogoče predvideti. Tako je bilo tudi tokrat. Kdor je računal na zmago, je računal na malenkostno razliko, zgodilo pa se je, da se je bitka končala neodločeno 4:4, kar tudi povsem odgovarja moči obeh klubov.

Prireditelj, ki je bila v kavarni »Bristol«, je bila v večjih rokah vodje g. Fischerja (Z), ki je z igralci in zelo številnimi kibici vred prezival tešne in napete trenutke zanimive bitke na šahovnicah. SKV je imel na neparnih šahovnicah bele figure. Ogorčena borba je trajala nepretrgoma od 9. do 16. ure. Prva sta zaključila prav zgodaj. Nosan (SKV) — Knechtli (Z). Slednjemu, ki je znal kot prav dober teoretik, se je pri kombinaciji pripetil neprijeten malheur, ko je izgubil celo figuro ter je, ne da bi čakal končnice, predal. SKV vodi 1:0. V tem je dozorela do viška kriza na 8. šahovnici, kjer je podvzel Foray (Z) proti Skralovniku (V). podjeten napad. Skralovnik je moral v obrambo, ki pa ni mogla več zadržati nešteti groženj. Ko je v obrambi padla še dama, je Skralovnik predal. Z je izenačil na 1:1. In brez sreče v šahu seveda tudi ne gre. Na 6. šahovnici sta igrala Dasko (Z) — Peče (V) težko pozicijsko igro. Peče se je prav izgledno izvil iz težav. Ko si je ustvaril trdno pozicijo in jel prehajati v protidudar, da je udarila nemila usoda: brez nadomestila je padel konj in z njim vsako upanje. Tako je mladi Peče kvitiral Knechtlovo »zakombinirano« figuro. »Železničar« pa je prevzel vodstvo 2:1. O partiji Kukovec (V) — Babič (Z) na 3. šahovnici so kibici sodili, da jo ima Kukovec takorekoč v žepu. Pozicija je bila res nejasna in težka, toda Babič, ki je izredno žilav in vztrajen partner, je malenkostno Kukovecovo prednost dobro pariral ter izsilil remis. Stanje 2½ : 1½ za Z. Medtem sta že tudi obšla vse nevarne čeri Gerzej (V) — Regoršek (Z) na 1. šahovnici. Po koraknem Caró-Kannu je belomu uspelo priti

Nočna lekarniška služba (do vključno 1. marca): Lekarna pri sv. Anehu, Glavni trg 20, tel. 20 65; Mačdanska lekarna, Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

Kino

* Kino Esplanade: Zabavna dunajska veseloigra »V carsivu ljubezni«. Gusti Huber, Oskar Sima, Maltersstock.

* Grajski kino: Danes veliki češki film »Vražji študentje«. Film poln mladostnega humorja za mlado in staro.

* Union kino: Danes zadnjič »Neznana džungla«. Torek prvovrsten film »Svet se menja« s Paul Munijem.

Radio

Ponedeljek, 26. februarja

Ljubljana: 18. Zdravstvena ura, 18.20 So. listi naprej; 19.45 Več manire, pa brez zamere; 20. Komorni kvartet; 20.45 Plošče; 22. Poročila; 22.15 RO. — Beograd: 18.20 Koncert nagrajenih del; 20. Bacnova dela; 20.35 Klubund; 21. Y. Z.; 21.50 Angleške pesmi; 22.20 Mojstri taktirke. — Sofija: 17. Zabavna glasba; 19. Koncert; 20. Simfonični koncert; 22. Pl. gl. — Kalundborg: 20.05 Koncert; 22.20 Pl. gl. — Droitwich: 20. Pester program; 22.45 Mozartova »Figarojeva svatba«; 23.30 Pl. gl. — Radio Paris (1648): 19.45 Klavir; 20. Lahka gl.; 22.45 Simfonični koncert; 23.15 Vokalni koncert. — Toulouse: 19.45 Harmonika; 21. Lahka gl.; 22. Odlomki iz operet; 23. Jazz; 23.30 Koračnice. — Firenze: 20.30 Lahka gl.; 21.40 Klavir; 22. Pl. gl. — Budimpešta: 19.30 Verdijska opera »Aida«; — Dunaj: 18. Klavir; 20.15 Plošče; 21. Igra; 22.15 Slavni glasovi preteklosti. — Berlin: 21. Simfonični koncert berlinske filharmonije. — München: 20.15 Pl. gl. — Beromünster: 19.40 Lahka gl. —

Torek, 27. februarja

Ljubljana: 7. Poročila in veseli zvoki; 11. Soliska ura; 12. Bolgarska gl.; 12.30 poročila; 13.02 Koncert RO; 18. operetni venčci; 18.40 Socialna vzgoja v družini; 19.50 Gospodarska poročila; 20. Simfonijska gl.; 20.20 Tri enodejanke v priredbi E. Kralja; 22. Poročila; 22.15 Koncert RO. — Beograd: 14.30 Gl. iz zvočnih filmov; 18.20 Italijanske arije; 20.30 Koncert slovanske glasbe; 21.50 Pesmi; 22.20 Gl. za ples. — Sofija: 18.15 Mali orkester; 20. Vokalni koncert; 21. Ruske romance; 22. Pl. gl. — Kalundborg: 19.30 Konc. orkestra; 21.05 Zabavni program; 22.20 Solo na klavirju. — Droitwich: 20. Glasbena komedija; 22.30 Pl. gl.; 23.30 Salonski orkester. — Posteparsien: 19.45 Pester spored; 21.05 Skeč; 23. Pl. gl. — Toulouse: 19.30 Simf. gl.; 21. Iz operet; 22.20 Koračnice; 23. Pl. gl. — Hiversum: 21.55 Plošče; 22.10 Konc. orkestra. — Rim: 20.15 Webrova romantična opera »Carobni strelec«. — Firenze: 20.30 Lahka gl.; 21.15 Pesmi in ritem. — Budimpešta: 18.30 Radio orkester; 19.25 Opereta; 22.10 Gl. s plošč. — Dunaj: 18. Komorna gl.; 19.15 Iz novejših operet; 21.15 Klarinet in klavir; 22.15 Dunajske melodije. — Breslau: 21.15 Lahka orkestrska gl. — Stuttgart: 18.25 Koncert nemške in francoske gl. — Bukarešta: 19.15 Simf. konc. romunskih del.

Zan m-vosti

Ali naj Andora izgubi svojo samostojnost

Križni ogenj francoskega in španskega tiska zaradi majhne republike v Pirenejih

Kljub dobremu sosedstvu med Francijo in Španijo, ki je bilo po končani državljanski vojni potrjeno in vzpostavljeno z gospodarsko-trgovinsko pogodbo med obema državama, je te dni razplamtel španski tisk vprašanje pripadnosti male države Andore. Kampanja za priključitev republikanske Andore k Španiji pa se vzdržuje še naprej, ter je pričakovati, da bo posegla vmes diplomacija ter zadevo uredila kot pač zna diplomacija take stvari urediti, da je koza cela in volk sit.

Španska težnja po Andori je sicer že stara zadeva, pojavi se, pa spet miruje nekaj časa, dokler je kaj znova ne sproži. Pred nedavnim je vprašanje sprožila smrt španskega škofa iz Urgela, ki je bil poglavar Andore. Ob tej priliki je španski tisk otvoril kampanjo, zahtevajoč, da se Andoro brezpogojno priključi k Španiji. Zahtevo utemeljuje s tem, da je Andoro po njih tolmačenju španska kneževina, dočim je francoska suverenost izključno le pravna fikcija. Urgelski škofje so bili od pamtiveka suvereni andorski knezi, toda tudi geografsko in etnografsko spada Andora k Španiji. Pravno pa ima le enega poglavarja, španskega škofa. Avtoriteta, ki jo skuša uveljaviti v Andori francoski prefekt iz Ariège, je po

PATER HLINKA

pokojni utemeljitelj slovaškega avtonomističnega gibanja. Šef po njem imeno-

vane Hlinkove garde, Sanjo Mach je dobil zdaj poziv, da naj 28. t. m. obišče Berlin. Slovaški tiskovni urad naglašja, da je bila ta vest sprejeta v narodu z velikim zadovoljstvom, ker se tako malim številom složno sodelovanje obeh držav.

tem tolmačenju brez pravne podlage. Po revoluciji, tako nadaljuje madridski večerni list »Informaciones«, se je Francija odrekla vsakršnemu vmešavanju v vprašanje Andore. Napoleon pa je brez pravne osnove spet posegel v vprašanje. Slabotna takratna španska vlada mu je dovolila, da izvršuje oblast poleg pravomočnega poglavarja škofa iz Urgela tudi francoski prefekt iz Ariège kot suvereni vladar. V novejši politični dobi pa se je Francija oklepala fikcije o Andori kot samostojni republiki, za kakršno je Andoro smatralo tudi Društvo narodov, in sicer na pobudo Francije. Kljub temu pa vztraja Španija še vedno na svoji za-

htevi ter priznanju suverenosti nad Andoro. Tuja avtoriteta, pravi omenjeni list, je presegala v minuli državljanski vojni vse meje, zato je edini izhod, da se Andoro vrne Španiji.

Na kampanjo španskega tiska je reagiral francoski tisk zelo originalno, svetujoč eventualni plebiscit, v katerem naj ljudstvo popolnoma svobodno izreče svojo voljo. Francozi namreč dobro poznajo razpoloženje ljudstva v Andori, ki je vse skozi republikansko in nasprotno monarhističnim težnjam ter bi se ne dalo ukleniti v okvir, ne da bi vedelo popolnoma zanesljivo, pri čem je.

Kako je pod boljševiško okupacijo

Naše prilike, piše neki Poljak iz zasedenega ozemlja nekdanje vzhodne Poljske, se niso še pokazale v pravi luči. Po manjkanje organizacije in inteligentnih ljudi vsepovsod, gospodarska beda gre sporedno z duhovno. Vse kupavajo, vse izvažajo. Maslo je stalo pred mesecem dni 20 do 30 zlotov (1 zlot je 8.50 din), 1 gr. zlata 55 zl., srjaca 60 do 70 zlotov, obutve, suknja, ur sploh ni dobiti. Zapestna ura stane 300 do 700 zl., kruh, sol in tobak je dobiti v zelo majhnih količinah, sladkor zelo redko.

Zene, ki prihajajo iz Rusije, čeprav so soproge častnikov, so oblečene kakor naši siromaki. Pravile so, da v mestih,

kjer so bile prej, leta niso videle kokoši, gosi, maslo. Strojice za meso kupujejo kakor godbene instrumente, žene sede v gledališčih v nočnih srjajah in pižamah, ki so jih kupile tu. Smatrajo to modo za plesno toaleto...

Zapiranja v množicah doslej še ni bilo. V ječe so morali le višji poljski uradniki. Vero puščajo pri miru. Kjer je bil župnik dober, ga tolerirajo. Drugače je pri starem, mnogo jih je pobegnilo na ozemlje, okupirano po Nemcih. Zima je huda, drv primanjkuje. Plač niso dobili uradniki že dolgo. Umetniki, godbeniki, slikarji, učenjaki, inženirji in zdravniki zaslužijo na pretek, ostalim primanjkuje.

Salomonska razsodba starcev

V Kosovski Mitrovici je prišlo do zanimivega spora. Mesarski pomočnik Jetulah Selimović je želel za 6000 din kupiti 15letno Ajeto Rahmanović. Do določenega roka je izplačal le 4000 din, zato je stari Rahmanović odločil, dati hčer 60letnemu Saliji Bečiroviću. Ko je imela biti svatba, se je Jetulah zbal za svoj denar in terjal od Rahmanovića 4000 din nazaj ali pa Ajeto. Ker se moža nista mogla sporazumeti, so izročili zadevo

starcem, da razsodijo. Ti so odločili, naj se Ajeta poroči s 60letnikom, Jetulah pa, ki je že dal 4000 din, naj vzame 14letno Rahmaninovićevo hčer Ramizo. Obe stranki sta pristali na to. Naslednjega dne je pa Ajeta ušla starcu in se zatekla k Jetulahu, ki ima zdaj dve ženi. Stari Salij, hoteč imeti na vsak način ženo, je pa poročil 40letno vdovo, Jetulahovo mačeho. Tako so vsi zadovoljni...

Snežni vihar je ugrabil bankovce

Pred dnevi sta dobila dva budimpeštanska uradnika in sluga nalog, izročiti 25.000 pengő na pošti. V mestu je vladal mraz in silovit snežni vihar je bril okrog oglov. Aktivka, ki jo je nesel sluga, se je naenkrat odprla in burja je pograbila snope bankovcev po 50 pengő. Veter je bil tako močan, da je snopiče razcefral in odnesel bankovce na vse strani.

Preplašena uradnika sta pobrala le nekaj denarja in zadevo prijavila oblasti, ki je izdala proglaš, da bo vsak, kdor bo prinesel izgubljenih 7000 pengő, prejel 2000 pengő nagrade. En dan kasneje je izšla v listih novica, da so bili uradnika in sluga, dokler se ne pojasni zadeva, odstavljani.

Tretji dan po dogodku je prišla na po-

V FRANCII NE BO INFLACIJE
Ministrski svet je imel pod predsedstvom Daladierja sejo, po kateri je bil iz-

dan komunike, da bo vlada poskrbela za zadostno visok preračun za oboroževanje in se zato ni bati inflacije, kakor je bila v svetovni vojni 1914-1918.

licijo neka ženska in javila, da je našla 50 bankovcev po 50 pengő blizu kraja, kjer jih je zgrabil vihar. Možu je zamolčala najdbo, ko je pa čitala v listih, se je posvetovala z njim in odnesla denar na stražnico.

SOVJETI SO BOMBARDIRALI

v dneh od 21. do 26. januarja 13 bolnišnic, 1 kliniko, 1 sanatorij, 2 zavoda za umobolne in 2 zavoda za alkoholike. Od začetka vojne so vrgli na Finsko 643krat 20.337 bomb, 14. januarja so napadli celo neki pogreb...

Mirotnorci in prijatelji malih narodov postopajo slabše kakor so nastopali v Abesiniji in Španiji. Še malo časa, pa odo generali iz Abesinije in Španije prešli za svoja dela v pozabljenje.

Rešitev nedeljske križanke

Vodoravno: opeka, Ra, osa, ol, elektrika, Pag, bor, opera, van, Ren, er, kan, ne sodar, pud, Karin, os, čar, Ob, Pad, Abo, Adam, Ural.

Navpično: prepoved, kopa, Ala, ar, sad Egon, da, pok, kopač, Estremadura, kar, nadir Ibar, ar, oko, en, oba, klarinet, obol.

— Henrik, ali res misliš, da ti je vino obrnilo glavo?

FLORENCE RIDDELL

LJUBEZEN NA EKVATORJU

ROMAN

8

...zato, ker je tam nekdo, ki bi ga rada videla.

Michell je seveda takoj vedel, kaj to pomeni.

»In zakaj greste vi v Kenijo?« mu je vrnila vprašanje.

»Zato, ker je to najlepša dežela, kar jih poznam. Bil sem tam že pred tremi leti z Robinom in njegovim — materjo. Potem smo se vrnila domov. In sedaj — obračunal sem z Anglijo ter se vračava v Kenijo.«

Glen je čutila, kako težko in nerad ji je to zaupal. Med pripovedovanjem ji ni, kot običajno, gledal v oči, ampak v daljavo. Žez morje.

»In kam pojdete najprej?« jo je vprašal čez nekaj časa.

»V Kilgomo.«

»Kaj? Tam blizu je tudi moja farma!« je navdušeno vzkliknil Michell. »Zapustil sem jo bratu, ko smo odpotovali domov. Njemu menda ni bilo zano: pred dvema mesecema je odrinil na jug. Dokler se vr em, mi varuje farmo moj sosed.«

»Poznate tam nekoga z imenom Castle?« Filip Castle?« se Glenison ni mogla vzdržati.

»Castle?« se je Michell zamislil. »Zdaj se mi, da se je tako imenoval mladi mož,

ki je štiri milje od naše farme najel svojo farmo, ko smo odhajali v Anglijo. Mar je to tisti »nekdo«, ki bi ga rada videla? Soseda bova torej!«

Glenison je vsa zardela.

»Oh — prosim vas — tako tega ne smete razumeti! To je nekoliko drugače...«

»Oprostite,« jo je prekinil, »nisem hotel poizvedovati. Toda resda me je nekoliko skrbelo, če se bomo v Mombassu za vselej poslovili. Veste, vi niste takšna, kakršna so dekleta, ki jih danes srečavamo v življenju. Človek čuti, da bi vam mogel biti prijatelj, ne da bi bilo treba...«

Beseda mu je zastala, toda Glenison ga je dobro razumela. Tale mož bi je gotovo ne speljal v senco na koncu palube, kamor vodijo drugi mladi možje svoja dekleta. Flirt ni bil njegov namen. Rekel tega ni, toda njej se je zdelo. Pa tudi njej ni bilo do tega. Obema je vzcvetel nežni cvet tovarštva, ki ga nista skušala spremeniti v kaj drugega...

Prišli so večeri, ko je Glen kopala masega Robina ter ga izzpavala s pravljicami. Včasih ji je bilo pri tem delu zelo težko. Prelepo življenje, ki ga živi tale deček! Popolnoma moško življenje. Ven-

dar pa se ji ni zdelo docela prav, da tu ni ženskega krila, ki bi ga stisnilo k sebi, ne materinskih ljubeznivosti, ki blažijo majhne bolečine takihle otrok.

»Morda pa je to še boljše,« je nekoč pristavil Michell. »Nočem, da bi bil razvajen. Iz naju mora postati dvojce pogumnih mož, kajne Robin, ti moj fant?«

4. V naročju Afrike

Nekega jutra se je »S. S. Celandine« prebila skozi vlažno obzorje h kenijskega obrežja. Glenison Kenworthyjeva je stala na palubi ter z očmi vsrkavala približajočo se celino. Polagoma je ladja zdrslala v ožino med otokom Mombassa in celino.

Glenison je strmela v pritajenem dihu. Barve, same barve... kako silno jih je ljubila. Rjave in sive sence londonskih predmestij so jo tiščale k tlom. Hrepene-la je po nečem, česar si ni znala naslikati. V tem trenutku je spoznala, da se ji tako zaželeno barvno razkošje razodeva pred očmi. Barve... morje je bilo bleščeč, srebrnkasto se prel'vajoč safir. le malo prozornejši od neba, ki se je zrcalilo v vodni gladini. Tri milje širok otok z koralnih sten in kleči je bil v rahli mietli kot smaragd. Dalje na obrežju so stali emni in košati bananovci in skupine daljavih palm kakor enonogi noji z razstrženim perjem. Raztegnjeno obrežje je bilo poraslo z razcvetelo trto, ki je sevala do lesketajočega se peska ob vodi.

Ladjo, ki je prav rahlo pristala, je obkolilo nešteto čolnov in ladij. Brneče se

je približal tudi motorni čoln s skupino belo oblečenih Angležev, ki so navdušeno pozdravljali svoje prijatelje, neveste in otroke iz domovine. Prvi se je povzpел na palubo zagoreli kramar, ki je vrešče razpostavil svoje blago: slonovinaste drobnarije iz Zanzibarja, medeninaste okraske iz Benaresa in mehke rute iz Kašmirja. Na čolnih okoli ladje pa so zateglim in monotonim glasom ponujali domačini afriške plodove.

Glenison je stala na palubi ter opazovala pisani vrvež na pomolu in na palubi. Pred njenimi očmi so se odigravale drobne drame človeškega življenja. Tu sta na priliko stala dva mlada človeka, onemela od radostnega svidenja, nič ni sta govorila. le držala sta se za roke ter si zrla v oči. Tam je spet mladi farmar hitel k dekletu, ki je prišla čez morje kot njegova nevesta. In ona mladenka, ki jo je poznala Glen z ladje kot razposajeno in kaketno, je stala sedaj kot ukopana ter samo šepetala: »Tom! Ah, Tom, moj dragi Tom!«. Druga mlada žena je dvigala dete k očetu. Pri kabini je neka žena jokala ter se krčevito oklepala svojega moža. Mladenka, ki je med vožnjo omrežila srce ladijskega inženirja, je sedaj visela z obema rokama na vratu svojega ženina, dočim je inženir precej skrušen opazoval srečno dvojico. Tam dalje je stal mož, ki je skušal z navidezno radostjo skriti bridko okolnost, da je z današnjim dnevom konec lepe svobode.

(Dale.)

Sport

Smuški patroljni tek SK Železničarja

ZMAGALA JE PATRULJA ISSK MARIBORA PRED JESENISKIM BRATSTVOM V CASU 1:11.29

SK Železničar je včeraj priredil smuški patroljni tek s tartom in ciljem pri gostilni Zabelnik pod Slovensko Kalvarijo. Proga je bila tipično norveška, v dolžini 12 km je imela okoli 20 naravnih zaprek, razmerje ravnine, vzpona in spusta pa je bilo nekako 1:2:2. Višinska razlika je znašala okoli 100 m. Snežne prilike so bile dokaj neugodne ter je bila včerajšnja prireditev skoro gotovo zadnja v okolici Maribora, z bodočimi tekmovalci bodo morali prireditelji zopet v višje lege.

Prijavljenih je bilo 6 patrolj: juniorska SK Bratstva, 2. ISSK Maribora ter 3 prireditelja SK Železničarja. Vsaka patrolja je bila sestavljena iz vodje in dveh tekmovalcev, ki so morali s tovorom 5 kg v nahrbtniku prevoziti progo ter skupno dospeti na cilj. Izmed 6 prijavljenih je startalo 5 patrolj, na cilj pa so dospele 4.

Pričakovala se je zmaga tekmovalcev Bratstva, ki so pa kljub lepemu znanju in izvežbanosti podlegli izkušenejšim Mariborčanom. Železničar je moral nastopiti brez nekaterih najboljših iz svojih vrst. Druga patrolja SK Železničarja se ni mogla oceniti, ker je 1 tekmovalce odstopil, a rezervnega moža ni bilo pri roki.

Tehnični rezultat teka:

1. ISSK Maribor (Fanel, Subic, Legvart) 1:11.29, 2. Bratstvo, Jesenice (Stana Pogacnik, Razingar) 1:16.53, 3. SK Železničar (Cernec, Kramaršič, Babič) 1:26.31, 4. ISSK Maribor II (Stante, Skerget, Šimčič) 1:30.25.

Organizacija teka je bila v rokah Herica in Pirnata, funkcionarjev SK Železničarja; tek je potekel brezhibno, brez nezgod in protestov.

Rekordna udeležba Orožnovega smuka

SODEVOVALO JE 93 UDELEZENECV, MED NJIMI 5 DAM — NA PROGI JE OMAGALO 8 VOZACEV

Letošnji VIII. Orožnov smuk, ki ga je včeraj priredilo SPD na 50 km dolgi progi od Mariborske kočice mimo vseh važnejših planinskih postojank na Pohorju do Vučenice beleži rekordno udeležbo, kakor še nobeno leto doslej. Udeleženci smuka so se že v soboto proti večeru zbrali v Mariborski koči, ki je bila nabito polna, tako da je del gostov moral iskati preno-

čišča v Pohorskem domu ter pri Sv. Bollenku. V Mariborski koči je pozdravil goste v imenu prireditelja SPD stavebnik Evald Koren, ki je razložil pogoje za tek in progo in končno razdelil lauskim udeležencem častne znake.

V nedeljo ob 6. je bil skupen odhod od Mariborske kočice. Sodelovalo je letos 88 gospodov ter 5 dam, ki so vse tudi

dosegle cilj, medtem ko je 8 gospodov prejel omagalo. Teklo je pa tudi večje število „črnih vozačev“, ki so bolj previdno preizkušali svoje moči ter si tako pridržali možnost, da kjer koli med progo izstopijo. Res je tudi zadnji opešal pod Klopim vrhom. Snežne prilike niso bile baš najugodnejše, čeprav je bilo obilo snega, ter so se seveda na račun tega morali udeleženci smuka v večji meri naprezati.

Ne moremo pa prezreti enega momenta na letošnjem Orožnovem smuku. Sodelovalo je večje število gostov, ki so si vidno prizadevali, na ves glas poudarjati svojo navzočnost ter vzbujati vtis, kakor da smo na smuškem teku nekje v tujini, odnošno da imamo močno mednarodno zasedbo. Tako pomašanje je najmanj izkoristanje gostoljubnosti prireditelja ter bo v bodoče treba najti načina, da se prepreči.

Podvezino prvenstvo pri Celjski koči

V SMUKU IN SLALOMU JE ZMAGAL BREZNIK (SPD CELJE) — GAJSEK SELE PETI

Pri Celjski koči je priredilo včeraj SPD v Celju podvezino prvenstvo MZSP v alpski kombinaciji, ki se je končala s popolnim uspehom Celjanov, ki so zasedli prva 4 mesta. Prvak je postal Breznik (SPD Celje), ki je zmagal v smuku in slalomu, drugi v kombinaciji je Dvarak, tretji Herle (oba SPD Celje, četrti Sko-

berne (SmK Celje, Sele na 5. in 6. mestu sta Gajsek in Cop, člana SPD v Mariboru. Tekmovanje je poteklo brezhibno pod vodstvom teh vodje SPD Celje Kovača, navzoča pa sta bila tudi predsednik društva dr. Hrašovec in predsednik MZSP L. Zoržul, ki nista štedila s priznanjem.

Damsko prvenstvo v alpski kombinaciji

Letošnje državno prvenstvo v alpski kombinaciji za dame se je pričelo včeraj na Pokljuki. Radi vremenskih razmer je bil start z Lipance že dopoldne ob 11. Na progi 1200 metrov z višinsko razliko 200 m je tekmovalo samo 9 tekmovalk. Malo presenečenje predstavlja velik naskok, s katerim je zasedla »Ljubljanka« Penuš Poldka prvo mesto pred Heimovo in Pračkovo. Plazma je sledeč:

1. Penuš Poldka (SmK Ljubljana) 1:49.3, 2. Heim Erika (Skala) 1:57.8, 3. Praček

Lojzka (Gorenjec) 2:16.2, 4. Cernič Lara (SPD Maribor) 2:30.5, 5. Stolcer Pavlina (Gorenjec) 2:52.1, 6. Jošt (Beograd) 3:55.4, 7. Pavlič Erika 4:21, 8. Vrančič Radojka (obe SmK Ljubljana) 5:07.4, 9. Lazička (SmK Celje) 5:36.8.

Danes dopoldne se je tekmovalo za državno prvenstvo v alpski kombinaciji zaključilo s slalomom, o katerem bomo poročali jutri.

ALPSKA KOMBINACIJA ZA PRVENSTVO LZSP

Včeraj dopolne in popoldne se je odigralo na Mrzlici ter na področju od Kriške planine do Sv. Katarine podvezino prvenstvo LZSP v alpski kombinaciji v izvedbi SPD Trbovlje. Rezultati slaloma:

1. Mulej Tinček (Ilirija) 1:58.2, 2. Volter Kristl (SmK Ljubljana) 1:58.9, 3. Mulej Miloš (Ilirija) 2:03.7, 4. Magušar (Ilirija) 2:05.8, 5. Konstantin (SmKL) 2:17.8, 6. Kos (SPD Trbovlje).

V tekmovalstvu v smuku je bil dosežen sledeči vrstni red:

1. Mulej Tinček (Ilirija) (5:46, 2. Jerin (SK Kum) 5:51, 3. Kokalj (Ljubljana) 5:54, 4. Voller Kristl (SmKL) 5:56, 6. Magušar (Ilirija), 7. Kos (SPD Trbovlje), 8. Gorjup (SPD Trbovlje).

Ocena v alpski kombinaciji:

1. Mulej Tinček (I) 554.6, 2. Voller Kristl (SmKL) 565, 3. Magušar (I) 587, 4. Konstantin (SmKL) 605.3, 5. Kokalj (SmKL) 612, 6. Kos (SPD Trbovlje) 635, 7. Mulej Miloš (I) 636.2, 8. Rajh (SmKL) 646.2, 9. Jerin (Kum) 669.3, 10. Vit (SmKL) 693.7.

Prvak LZSP Mulej Tinček je prejel pokal podvezice in dve plaketi trboveljske občine in prireditelja, kot najboljši Trboveljčani pa so dobili darila Kos (SPD), Jerin (Kum) ter Šramel (SPD).

NOGOMETNI REZULTATI V OBEH LIGAH

V slovensko hrvaški ligi se je včeraj odigralo 12. kolo prvenstvenih tekem. Varaždinska Slavija je dobila dve točki brez igre proti SK Splitu, ki je suspendiran, v ostalih izidih razen visoke zmage Concordije nad Haškom, ki je zaigral jako slabo, in remija Hajduka ni presenečenje. Ljubljana v Sarajevu ni nastopila kompletna ter se je vrnila s 5 izgubljenimi goli. Rezultati:

Sašk — Ljubljana 5:0 (2:0)
Concordia — Hašk 4:0 (1:0)
Gradjanski — Bačka 5:0 (2:0)
Slavija (O) — Hajduk 0:0

V srbski ligi se je odigralo kompletno kolo 5 tekem, ki so prinesle sledeče izide, med njimi nepričakovan poraz Jugoslavije v Borovu:

BSK — Vojvodina 5:0 (2:0)
Bask — Gradjanski (S) 3:0
Zemun — Zak 0:1
Slavija (S) — Jedinstvo 6:1
Bata — Jugoslavija 2:1

SMUSKE TEKME SPD V SLOVENJEM GRADCU

V Slovenjem Gradcu so bile smuske tekme mladinskega odseka SPD. Prijetno vreme in suh pršič sta privabila na Gmajno številne gledalce, ki so strmeli ob drznosti mladih planincev smučarjev, ki so z veliko spretnostjo smučali skozi številna vrata, navpičnice in zanjke.

Proga za slalom je bila zarisana po prijavljenih prostih pobočjih od Greineria do Markeža z višinsko razliko 138 m, ki so jo presmučali kot najboljši v času 48 sekund Goligranc, 61 sek. Kac, 76 sek. Krizaj. Istega dne so odnesli omenjeni trije tudi zmago pri tekmovalstvu v smuku. Proga je bila prijetno viseča, imela je troje vrata in se je vlekla z Rahtelovega vrha (666 m) do Markeža z višinsko razliko 214 m. Pri čajanki je obvestil načelnik SPD vse člane mladinskega odseka, da bo SPD prirejalo odlede vsako zimo tekme, tokratni zmagovalci pa dobijo kot nagrado enodneвно oskrbo v naših planinskih postojankah in to v planinskem domu na Plešivcu, v koči pod Kopo in v koči na Kremzarjevem vrhu. Tehnični vodja je bil tuk. učitelj g. Zolnir, tekmovali pa so po večini dijaki meščanske šole in obrtniški vajenci.

KOLESARJEM KOROSKEGA KOLESARSKEGA OKROŽJA

Pomlajena in z novimi silami ojačena koroška kolesarska podzveza si je nadela za nalogo, da organizira kolesarski sport v Sošanju, Mozirju, Mislinju, Dravogradu, Marenbergu, Vuzenici in povsod kjer se bo pokazalo zanimanje zanj. V ta namen se obrača na vse sportnike, ki se zanimajo za sportno delo in ki bi bili voljni, započeti organizacijo klubov, da javijo svoje naslove koroški kolesarski podzvezi, katera bo vsakemu rada šla na roke in poslala na informativne sestanke svoje delegate in vedno dala vsakemu potrebne informacije. Kolesarji strnimo se v močan nepremagljivi kolesarski bataljon, kateri bo stal budno na straži naše severne meje.

SK Mura je imel 24. t. m. v svoji klubski sobi občni zbor, ki se ga je udeležilo precejšnje število članstva. Po poročilih, ki izkazujejo vseskozi aktivno bilanco, so se vršile volitve; izvoljen je bil po večini stari odbor z predsednikom g. Lipičem na čelu.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par najmanjša pristojbina za te oglase le din 8.—. Družbe, obrtne in čistovalniški oglasi din 1.—, za besedi. Najmanjši zagon za to oglase le din 10.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davki za enkratno objavo znašajo din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oskrba se le vplašati v pisnu skupo in naročilo ali na pošto pošiljati na čekovni račun št. 11.409. Za vse osemne odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znak za 2 din.

Rezo

IŠČEM POSOJLO

15.000 din. Vknjižba na l. mesto. Naslov v ogl. oddelku »Večernika« 660-1

NA DOBRO DOMAČO HRANO

spejmem več delavcev ali namencev. Ugodno, ker je sredi mesta in poceni. Vprašati Kneza Kocjla ul. 24-I, vrata 4. 663-1

ZDRAVO DEVLICO

6 mesecev staro, dam za svojo. Naslov v ogl. odd. »Večernika« 666-1

Prodaj

CVETLIČNI IN MEDICINALNI MED

priznane kakovosti nudi čebelarstvo O. Črepinko. Zrinjskega trg 6. 517-4

SENO NAPRODAJ

Vprašati pri Matija Pavlič, Fram. 662-4

SPALNICO

lepo furnirano, in kuhinjo prodam. Mizarstvo Pečnik, Koroška 39. 664-4

Stanovanje

STANOVANJE

soba in kuhinja, s pritliklami, oddam s 1. marcem. Pobrežje, Sokolska 4. 556-5

SONČNO STANOVANJE

soba, kabinet in kuhinja se odda mirni stranki. Praprotnikova 3, Tomšičev drevored 665-5

STANOVANJE

soba in kuhinja se odda s 1. aprilom. Jelačičeva 7. 668-5

TRISOBNO STANOVANJE se odda takoj. Frankopanova ul. 11. 760-5

Soba odda

SOBO

lepo, veliko, prazno, oddam. Aleksandrova 7-II, vrata 13. Krčevina. 669-7

Sluzbo dobi

STAREJŠA KUCHARICA

vajena vseh hišnih del, se sprejme za dnevno delo od 9. dop. do 8. ure zvečer. Naslov v ogl. odd. »Večernika« 661-9

SLUŽKINJA

samostojna, dobra kuharica in vajena vseh hišnih del, snažna, se sprejme 1. marca. Naslov v ogl. odd. »Večernika« 667-9

Bukove metrske cepanice

zdrave, suhe ali sveže, kupim večje partije za izvoz. Prav tako kupim tudi

celulozni les

Ponudbe z navedbo cene na ogl. oddelku »Večernika« pod šifro »Bukova drva«.

LEPA VILA

v Ptuj na Tratah števil 14, z velikim vrtom, se 28. februarja ob 11. uri proda na sodni dražbi na sodišču. Sodno cenilna vrednost 68.000 din, najmanjši ponudek 47.000 din. Vadij 6.800 din. Kupcem na ogled. Dediči.

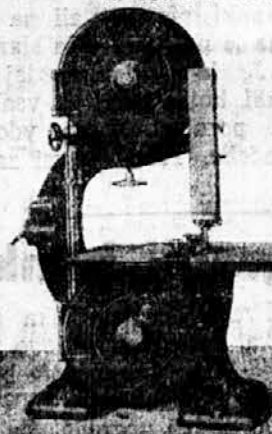
Oglašujte!

Naročniki pri naših inseren- kupujte jih ter oglašujte,

Vseh vrst

STROJI

za obdelavo lesa

ZAGARSKI LISTI za venecijanke in jarmenike

NOZE ZA SKOBELJNE STROJE in vse ostalo STROJNO ORODJE v prvovrstni kakovosti NA ZALOGI V LJUBLJANI Specialna trgovina

Dovžan Ivan Ljubljana, Frančiškanska št. 4, tel. 45-42

Umrla je naša

ZOFKA

Pogreb pokojnice bo v torek, 27. februarja, ob 16. uri iz mrtvašnice na Pobrežju.

Maribor, 26. februarja 1940.

Tušek Stanko, soprog: Dušan, Sonja, otroka in ostalo sorodstvo.